

**Az Erzsébetváros című helyi önkormányzati lap 2012. április 24-i 2012/7. számában
megjelent tartalom vizsgálata**

Az 1068/2012. (VI. 6.) számú médiatanácsi határozat indokolása

Tényállás

A kifogásolt sajtótermékben „Újabb vádemelés Hunvald György ellen” című cikk kapcsán az Smtv. több rendelkezésének sérelme merült fel. A cikk szerint a Központi Nyomozó Főügyészség korábban nyomozást rendelt el az ingatlancsalási per kapcsán felmerült bizonyítékok alapján a kölcsönösen megkötött erzsébetvárosi-zuglói fiktív szerződések ügyében.

A Médiatanács döntése

A Médiatanács nem indított hatósági eljárást az Erzsébetváros című helyi önkormányzati lap 2012. április 24-i számában megjelent cikkel kapcsolatban benyújtott bejelentés alapján, és e döntéséről, illetve annak indokairól tájékoztatta a Bejelentőt.

A döntés indokolása

Az Smtv. 10. §-a alapvető jelentőségű jogelveket tartalmaz, melyeket a hatóság az Mttv. 182-184. §-ában meghatározott hatáskörei gyakorlása során köteles érvényre juttatni. Az alapvető rendelkezések megsértése önállóan, konkrét hatásköri szabály megjelölése nélkül, önmagában nem vizsgálható, az alapvető rendelkezések kiegészítő szabályként alkalmazhatóak. Mindezekre tekintettel a hatóságnak hatáskör hiányában az eljárás megindítására nincs lehetősége.

Az Smtv. 14. §-ának Bejelentő által vélelmezett megsértése kapcsán a Médiatanács a következőket rögzítette.

Az Alkotmánybíróság a 46/2007. (VI. 27.) AB számú határozatában vizsgálta az emberi jogok (azon belül az emberi méltóság) médiaszabályozásbeli védelmének alkotmányosságát is, és kimondta, hogy *„ha a műsorszolgáltató személyhez fűződő jogot sért, a jogsérelmet szenvedett személy dönt arról, hogy a jogsértést elkövető műsorszolgáltatóval szemben érvényesíti-e személyiségi jogait, például indít-e pert. A Médiatörvény [a korábbi Rttv.] 112. § (1) bekezdése és 136. § (1) bekezdése e bírói út mellett közigazgatási eljárást intézményesít. Az ORTT – a Médiatörvény [Rttv.] 3. § (1) bekezdése alapján eljárva – e közigazgatási eljárásban nem az egyes jogalanyokat ért jogsérelmekről dönt. A Médiatörvény [Rttv.] 3. § (1) bekezdése alapvető rendelkezés. Az ORTT ennek megfelelően a közigazgatási eljárás során annak megállapítására jogosult, hogy a műsorszolgáltató az emberi jogok tiszteletben tartásával tevékenykedik-e, és az egyes műsorainak témája, jellege, nézőpontja nem sérti-e az emberi jogokban megjelenő alapvető értéket”.*

Az idézett szöveg arra utal, hogy a médiaszabályozás számára az emberi jogok „intézményének” védelme a feladat, tehát a társadalom számára elengedhetetlenül fontos intézményt védi, és nem a megsértett emberi jogok nyomán konkrét sérelmet szenvedett egyént. Az Alkotmánybíróság az önrendelkezési jog vonatkozásában e döntésében azt is kimondta, hogy *„fontos tartalmi eleme - egyebek között - az egyén joga arra, hogy az igény állapotába került alanyi jogait a különböző állami szervek, így a bíróság előtt is érvényesítse.*

Az önrendelkezési jog azonban, mint általános cselekvési szabadsághoz való jog, a jogérvényesítéstől való tartózkodás, a nem cselekvés jogát is magában foglalja. Mivel ez a jog az egyén autonómiájának védelmére szolgál, általában mindenkinek szabadságában áll eldönteni, hogy jogai és törvényes érdekei védelmére nyitva álló és alkotmányosan biztosított hatósági igényérvényesítési utat igénybe veszi-e, vagy attól tartózkodik” [1/1994. (I. 7.) számú AB határozat].

Az önrendelkezési jog tehát azt a jogot is magában foglalja, hogy valaki jogsérelem esetén ne vegyen igénybe bírói utat, illetve jogait más módon ne érvényesítse: „[h]a a műsorszolgáltató személyhez fűződő jogot sért, a jogsérelmet szenvedett személy dönt arról, hogy a jogsértést elkövető műsorszolgáltatóval szemben érvényesíti személyiségi jogait (...)”.

Az Alkotmánybíróság 46/2007. (VI. 27.) sz. határozatában foglaltak alapján megállapítható, hogy a médiaszabályozásban van alkotmányos lehetőség az emberi méltóság védelmére, azonban ezen eljárások során az alapjogi sérelem bekövetkezte csak mintegy eljárásjogilag „alanytalanná téve” ítélt meg. A jogsértések esetén a jogalkalmazónak ketté kell tudnia választani a kizárólag az egyéni jog, valamint az emberi jogok (emberi méltóság) intézményes tartalmának sérelmét megvalósító eseteket, és – a köz érdekében fellépve – utóbbiak védelmében járhat csak el.

A 165/2011. (XII. 20.) AB határozat indokolása megállapítja, hogy a média „rombolást tud végezni az emberi jogok, különösen az emberi méltóság tiszteletének kultúrájában”, tehát a kultúra védelme lehet a médiaszabályozás célja. Ezt követően az indokolás leszögezi, hogy „indokolt, hogy a hatóság – e jogok intézményes tartalmát érintő körben – (...) a közösség érdekében felléphessen a jogsértővel szemben” (indokolás, IV. 2. 2. 2. pont).

A Bejelentő által sérelmezett médiatartalommal kapcsolatban nem állapítható meg a magánérdek sérelmén túlmutató, a közösség sérelmét is megvalósító, az emberi méltóság, illetőleg az emberi jogok intézményes védelmében való hatósági fellépést szükségessé tevő médiaszolgáltatói magatartás. A bejelentésben rögzítettek alapján a Sajtótermékben megjelent médiatartalom révén az abban szereplő személy személyiségi jogainak megsértése sem merül fel, a hatósági fellépést igénylő közérdek sérelme azonban kizárt.

A Médiatanács a bejelentés alapján megvizsgálta, hogy a sérelmezett médiatartalommal kapcsolatban megállapítható-e az Smtv. 18. §-ának megsértése.

A magánszféra médiajogi védelme kapcsán kiemelés érdemel, hogy – az emberi méltóság megsértésének tilalmához hasonlóan - a jogalkalmazás nem irányulhat az egyéni jogok védelmére, a magánélet védelmében történő médiahatósági aktus kizárólag abban az esetben lehetséges, amennyiben a jogsértés szintje szükségessé teszi a közérdekből való hatósági fellépést. A bejelentés tárgyát képező médiatartalom vonatkozásában nem merül fel a magánélet hatósági fellépést igénylő megsértése, az abban foglalt állítások kizárólag a Hunvald György volt erzsébetvárosi polgármester ellen folyó büntető eljárás újabb fejleményéről adtak hírt, a cikk nem tartalmazott semmilyen, Hunvald György magánéletét érintő információt.

Fentiekre tekintettel a sérelmezett médiatartalommal kapcsolatban nem állapítható meg az Smtv. 1. § (6) bekezdésének, 10. §-ának, 14. §-ának, valamint 18. §-ának megsértése.